

Skelbiame siūlymų, gautų atnaujintos pradinio ir pagrindinio ugdymo katalikų tikybos bendrosios programos 2021-03-31 d. projektui, apibendrinimą. Dėkojame už gautus siūlymus. Juos gavome iš **LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS,, ŠEIMOS PLANAVIMO IR SEKSUALINĖS SVEIKATOS ASOCIACIJOS.**

Programa	SAD siūlymas	Rezultatas (atsižvelgta, kaip atsižvelgta / neatsižvelgta, paaiškinimas kodėl)
Romos katalikų tikyba	Atsižvelgiant į tai, kad visuose tikybos projektuose, išskyrus Evangelikų liuteronų tikybos projektą, yra vartojama sąvoka „tolerancija“, kuri reiškia mažiausią galimą pakantumo lygį, siūlytina ją keisti į „empatija“ ar „supratingumas“.	Atsižvelgta. Žodis „tolerancija“ pakeistas į žodžius „supratingumas“, „artimo meilė“
	Šeimos planavimo ir seksualinės sveikatos asociacija	Rezultatas (atsižvelgta, kaip atsižvelgta / neatsižvelgta, paaiškinimas kodėl)
Romos katalikų tikyba	<p>Kokiai kultūrai pritariu: gyvybės ar mirties? <i>(Bioetikos problemos: abortas, dirbtinis apvaisinimas, eksperimentai su embrionais, kontracepcija, genų inžinerija, klonavimas, atsakinga tėvystė –motinystė, eutanazija ir ori mirtis mirties bausmė, organų donorystė.)</i></p> <p>Šios programos Bendrosiose nuostatose rašoma, kad „Dorinis ugdymas pasitelkdamas teologinę ir filosofinę išmintį lavina ir tobulina moralinį mąstymą; ugdo gebėjimą etines bei religines išvalgas bei žinias konstruktyviai taikyti praktikoje“, kad „Etikos ir tikybos pamokas į darnią dorinio ugdymo visumą sieja dėmesys dvasiniam mokinio tapsmui, asmens orumui, bendrosioms žmogaus vertybėms bei bendras tikslas – sukurti mokiniams sąlygas: pažinti savo asmens galias ir supantį pasaulį, ...ugdytis atsakingą santykį su savimi, kitais žmonėmis, visuomene ir pasauliu, gebėjimą empatiškai suprasti ir užjausti ne tik šalia esančius, bet ir patirtimi nutolusius asmenis, setiniais ir religiniais principais“.</p> <p>Norime atkreipti dėmesį, kad sunku tikėtis, kad diegiant mokiniams požiūrį, kad abortas, dirbtinis apvaisinimas, kontracepcija, genų inžinerija yra mirties kultūra, mokiniai supras ir bus empatiški moterų, turėjusių nėštumo nutraukimą ar siekiančių jo ar vartojančių kontracepciją atžvilgiu.</p> <p>Turint galvoje, kad Lietuvoje nėštumo nutraukimas legalus, moterys turi teisę pasirinkti nėštumo nutraukimą, turi teisę vartoti kontracepciją, naudotis pagalbinio apvaisinimu, kita mokslo pažanga, sukuriama nereikalinga priešprieša valstybės užtikrinamoms ir remiamoms paslaugoms tiek netikintiems, tiek kitas pažiūras turintiems piliečiams.</p> <p>Esame įsitikinę, kad tikybos pamokų kursas neturėtų būti priešingas valstybės deklaruojamai reprodukcinėi lytinei sveikatai ir teisėms, todėl</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgdami į juos siūlome redakcinį klausimo taisymą ir pateikiame paaiškinimą, kokia yra šio termino kilmė.</p> <p>Kokiai kultūrai pritariu: gyvybės ar mirties? <i>(Bioetikos problemos: abortas, dirbtinis apvaisinimas, eksperimentai su embrionais, kontracepcija, genų inžinerija, klonavimas, atsakinga tėvystė – motinystė, eutanazija ir ori mirtis mirties bausmė, organų donorystė.)</i></p> <p>Katalikų tikybos programos temos yra išskleidžiamos per probleminius klausimus. Pastaboje minimas klausimas priklauso Moralės ir etikos pasiekimų srities temai „Pagrindiniai bioetikos principai“. Probleminiuose klausimuose nevengiama aštrių arba netikėtų formuluočių. Sąvoka „mirties ir gyvenimo kultūra“ yra moralės etikos terminas, kuris remiasi Jono Pauliaus II Enciklika „Evangeliumu vitae“ apie žmogaus gyvybės vertę bei neliečiamumą. Todėl svarbu jį tinkamai suprasti, būtent šioje temoje ir nagrinėjama, kaip Bažnyčia padeda asmeniui rinktis gyvenimo kultūrą, kalbama ne tik apie aborto žalą, bet kokia pagalba teikiama moterims ir jos aplinkai, kuri susiduria su aborto fizinėmis ir psichologinėmis pasekmėmis (Pvz. Krizinio nėštumo centro teikiama pagalba) Todėl tai neprieštarauja jūsų cituojamai Bendrųjų nuostatų išraiškai „Dorinis ugdymas pasitelkdamas teologinę ir filosofinę išmintį lavina ir tobulina moralinį mąstymą; ugdo gebėjimą etines bei religines išvalgas bei žinias</p>

Programa	SAD siūlymas	Rezultatas (atsižvelgta, kaip atsižvelgta / neatsižvelgta, paaiškinimas kodėl)
	<p>kviečiame šią temą pateikti ne kaip mirties kultūrą, o kaip valstybės puoselėjamą žmogaus teisių klausimą.</p>	<p>konstruktyviai taikyti praktikoje” toliau „Etikos ir tikybos pamokas į darnią dorinio ugdymo visumą sieja dėmesys dvasiniam mokinio tapsmui, asmens orumui, bendrosioms žmogaus vertybėms bei bendras tikslas – sukurti mokiniams sąlygas: pažinti savo asmens galias ir supantį pasaulį, ...ugdytis atsakingą santykį su savimi, kitais žmonėmis, visuomene ir pasauliu, gebėjimą empatiškai suprasti ir užjausti ne tik šalia esančius, bet ir patirti nutolusius asmenis, etiniais ir religiniais principais”.</p> <p>Remiantis Katalikų Bažnyčios mokymu abortas, eutanazija nėra suderinami su žmogaus gyvybės neliečiamumu. Moksliniai tyrimai, genų inžinerija, gimstamumo reguliavimas taip pat turi remtis natūralią asmens gyvybės pradžią ir pabaigą ginančiais principais. Tai nereiškia, kad pamokose skatinama nepagarba „moterų, turėjusių nėštumo nutraukimą ar siekiančių jo ar vartojančių kontracepciją atžvilgiu“, priešingai – siekiama atskirti gyvybės kultūros nepuoselėjantį veiksma nuo paties asmens, kuris laisvai renkasi vienokius ar kitokius sprendimus.</p> <p>Siekiant termino aiškumo ir parodant, kad jis yra paimtas kaip tam tikras išsireiškimas, <u>programose bus pateikiamas kabutėse. Kokiai kultūrai pritariu: „gyvybės ar mirties“?</u> Tai suponuoja svarstymą apie tai, kas gi yra gyvybė ir mirtis asmeniui, kaip tai galime suprasti vienoje ar kitoje pasaulėžiūroje bei etinėje vertybių sistemoje.</p>